

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-08-14

Diarienummer 2026-11222

Handläggare

Harald Helander

Telefon: 031-368 38 27

E-post: harald.helander@miljo.goteborg.se

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Jörgen Fogelklou (SD) och Emma Altenhammar (SD) om att avveckla arbetet med Agenda 2030, SLK-2026-00433

Förslag till beslut

1. Miljö- och klimatnämnden avstyrker motionen.
2. Miljö- och klimatnämnden skickar över miljöförvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande över motion av Jörgen Fogelklou (SD) och Emma Altenhammar (SD) om att avveckla arbetet med Agenda 2030.

Sammanfattning

Jörgen Fogelklou (SD) och Emma Altenhammar (SD) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige. Den föreslår att Göteborgs Stad avvecklar sitt arbete med Agenda 2030. Enligt förslaget sker arbetet med Agenda 2030 på bekostnad av annat arbete inom Göteborgs Stad. Motionen lyfter att det finns en risk för merarbete i planering, uppföljning och styrning om tjänstepersoner och chefer lägger tid på att koppla stadens mål till Agenda 2030, och att det inte är tydligt att detta stärker kvaliteten i kommunens kärnverksamheter.

Miljöförvaltningen bedömer att arbetet med Agenda 2030 skapar tydliga mervärden för Göteborgs Stads arbete med de tre hållbarhetsdimensionerna. Agenda 2030 är inte ett projekt vid sidan av, utan ett ramverk som ger staden ett sammanhållet perspektiv på hållbarhet. Miljö- och klimatarbete kräver ett helhetsperspektiv på hållbarhet och Agenda 2030 utgör en viktig grund för att nå stadens egna mål. Agendan är till stor del kopplad till kommunernas kärnverksamheter och som en stor kommun har Göteborgs Stad en viktig roll i dess genomförande. Att arbeta med Agenda 2030 skapar mervärden genom att sambanden mellan de ekologiska, sociala och ekonomiska dimensionerna på olika sätt synliggörs vid beslutsfattande. Att avveckla arbetet med Agenda 2030 riskerar därmed att försvåra stadens möjligheter att nå sina miljö- och klimatmål och riskerar på sikt negativa konsekvenser inom andra områden. Dessutom har Göteborgs Stad dragit nytta av sitt aktiva hållbarhetsarbete genom internationella utmärkelser, samarbeten och finansieringsmöjligheter, såsom EU:s *Mission Label* och utmärkelsen som FN-hubb för hållbara livsstilar.

Förvaltningen föreslår därför att miljö- och klimatnämnden avstyrker motionen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Helhetsperspektivet är viktigt för alla tre dimensioner av hållbarhet. Förvaltningen bedömer att det strategiska arbetet med Agenda 2030 utgör en viktig struktur för att synliggöra och hantera både synergier och målkonflikter inom och mellan de olika hållbarhetsdimensionerna. Om arbetet med Agenda 2030 avvecklas, riskerar det medföra att sådana avvägningar inte fångas upp, vilket exempelvis kan leda till att insatser genomförs som gynnar ekologiska aspekter av hållbarhet på bekostnad av ekonomiska eller sociala aspekter. På sikt kan detta vara kostnadsdrivande ur ett samhällsekonomiskt perspektiv, där hänsyn behöver tas till både nuvarande och kommande generationer. Detta resonemang gäller för alla tre dimensioner.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen bedömer att Agenda 2030 bidrar till ett mer systematiskt arbete inom den ekologiska dimensionen, vilket stärker förutsättningarna att nå målen i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram. Att avveckla arbetet med Agenda 2030 kan leda till att beslut i mindre utsträckning utformas utifrån ett helhetsperspektiv. Åtgärder inom exempelvis klimatanpassning eller för minskade växthusgasutsläpp riskerar att genomföras utan att hänsyn tas till åtgärdernas påverkan på exempelvis biologisk mångfald, ekosystemtjänster eller på ekonomiska och sociala aspekter av hållbarhet. Med Agenda 2030 som utgångspunkt blir kopplingarna både inom och mellan dimensionerna tydligare, vilket bidrar till mer välgrundade beslutsunderlag och ett mer samordnat miljö- och klimatarbete.

För ett utförligare resonemang se Förvaltningens bedömning nedan.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen bedömer att stadens arbete med Agenda 2030 bidrar till att synliggöra hur miljö- och klimatåtgärder påverkar människors hälsa och livsvillkor, exempelvis luftkvalitet, buller, tillgång till grönområden och klimatanpassning. Utan ett helhetsperspektiv riskerar exempelvis åtgärder inom klimat eller stadsutveckling ge ojämnt fördelade effekter, som inte i tillräcklig utsträckning beaktas i beslutsfattandet. Det kan förstärka skillnader i livsvillkor mellan olika delar av staden. Agenda 2030 bidrar till att integrera sociala aspekter i fysisk planering, vilket kan stärka trygghet, tillgänglighet och social sammanhållning i stadens miljöer. Miljöförvaltningen bedömer därför att det kan leda till negativa effekter inom den sociala dimensionen, på liknande sätt som för övriga dimensioner, att avveckla stadens arbete med Agenda 2030.

Bilaga

1. Motion av Jörgen Fogelklou (SD) och Emma Altenhammar (SD) om att avveckla arbetet med Agenda 2030.

Beskrivning av ärendet

Stadsledningskontoret har gett miljö- och klimatnämnden möjlighet att yttra sig över remiss om motion av Jörgen Fogelklou (SD) och Emma Altenhammar (SD) om att avveckla arbetet med Agenda 2030. Remissvaret ska ha kommit in till stadsledningskontoret senast den 31 augusti 2026.

Miljöförvaltningen har bedömt förslaget i motionen och tagit fram ett förslag till yttrande som redovisas i detta tjänsteutlåtande.

Agenda 2030 innehåller 17 globala mål för hållbar utveckling som FN:s medlemsländer antog 2015, och som ska uppnås till 2030¹. Målen integrerar de tre dimensionerna av hållbarhet: den ekologiska, den sociala och den ekonomiska. De 17 målen innehåller 169 delmål som bland annat handlar om att bekämpa klimatförändringarna, minska ojämlikheten och att skapa hållbara städer och samhällen.

En av utgångspunkterna i Agenda 2030 är att både målen och de tre dimensionerna av hållbarhet är odelbara och integrerade. Detta betyder att målen hänger ihop och behöver behandlas som en helhet. De 17 målen är till stora delar kopplade till kärnverksamheten i offentlig sektor på lokal, regional och nationell nivå. Regeringsformens 1 Kap 2§² kopplar till flera av målen i Agenda 2030: ”Det allmänna ska främja en hållbar utveckling som leder till en god miljö för nuvarande och kommande generationer”.

Enligt de reglementen och ägardirektiv som styr stadens nämnder och bolag ska Göteborgs Stad driva ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete som syftar till att uppnå målen i Agenda 2030³. De sju målen i Göteborgs Stads budget syftar till att bidra till regionala, nationella och globala mål, där FN:s hållbarhetsmål utgör ramen⁴.

*Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030*⁵ har sin utgångspunkt i Agenda 2030 och i insikten att hållbarhet inom den ekologiska dimensionen är en grundläggande förutsättning för att nå hållbarhet inom de andra dimensionerna. Även *Göteborgs Stads program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa 2025–2030*⁶ och *Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2023–2035*⁷ utgår från, eller är kopplade till Agenda 2030 och principen om odelbara mål.

I tjänsteutlåtanden till stadens politiker bedöms ärendets konsekvenser utifrån de tre hållbarhetsdimensionerna. Syftet är att, i så stor utsträckning som möjligt, synliggöra potentiella synergier eller målkonflikter när beslut fattas. Ambitionen är att säkerställa ett informerat och välgrundat beslutsfattande som belyser hur de sociala, ekonomiska och ekologiska dimensionerna påverkar och påverkas av varandra.

Göteborgs Stad har alltså inga specifika planer eller program för Agenda 2030, såsom vissa kommuner har, men agendans principer och delmål utgör grunden för styrningen av stadens arbete med hållbarhet.

¹ [Globala målen - Läs om Globala målen - 17 mål för hållbar utveckling](#)

² [Kungörelse \(1974:152\) om beslutad ny regeringsform | Sveriges riksdag](#)

³ Se kap. 1, 6§ i Göteborgs Stads nämnders reglementen, exempelvis miljö- och klimatnämndens reglemente: [Reglemente för Göteborgs Stads miljö-och klimatnämnd](#)

⁴ Se s.6 i [Budget 2026 Göteborgs Stad](#)

⁵ [Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030](#)

⁶ [Göteborgs Stads program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa 2025–2030](#)

⁷ [Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2023–2035](#)

Motionärernas förslag

I motionen föreslås att Göteborgs Stad ska avveckla sitt arbete med Agenda 2030.

Motionärerna skriver att arbetet med Agenda 2030 är en frivillig inriktning, och att det inte finns några krav för kommuner att arbeta med ramverket eller att anpassa sin styrning efter de globala målen. Vidare lyfter motionärerna att när Göteborgs Stad väljer att arbeta med Agenda 2030 sker detta på bekostnad av annat arbete. De beskriver att det finns en risk för merarbete i planering, uppföljning och styrning utan att kvaliteten i kommunens kärnverksamheter stärks.

Förvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen bedömer att Agenda 2030 skapar tydliga mervärden för Göteborgs Stads arbete med att nå stadens miljö- och klimatmål. Miljöförvaltningen föreslår därför att nämnden avstyrker förslaget som presenteras i motionen.

Miljö- och klimatarbete kommer onekligen påverka sociala och ekonomiska aspekter av hållbarhet, både positivt och negativt. Därför behöver staden ha ett ramverk som belyser hur de olika hållbarhetsdimensionerna hänger ihop. Att detta ramverk är Agenda 2030 är fördelaktigt eftersom de 17 målen, och dess underliggande principer är globalt erkända och väletablerade. Att ha Agenda 2030 som utgångspunkt underlättar det strategiska arbetet med hållbarhetsfrågor, exempelvis genom att synliggöra hur åtgärder inom den ekologiska dimensionen påverkar övriga hållbarhetsdimensioner, vilket skapar förutsättningar för mer välgrundade och effektiva beslut. Utan en holistisk syn på hållbarhet finns en risk att det blir svårare för Göteborgs Stad att nå sina miljö- och klimatmål, eller de uppnås på bekostnad av negativa ekonomiska eller sociala konsekvenser. Klimatåtgärder kan exempelvis genomföras på sätt som försämrar social jämlikhet, och investeringar i energieffektivitet kan göras utan att ta hänsyn till långsiktig ekonomisk bärkraft. Det holistiska perspektivet fungerar därför som en form av riskhantering och hjälper staden att hantera målkonflikter och att identifiera synergier mellan ekologiska, sociala och ekonomiska mål.

Agenda 2030 och dess 17 mål är till stora delar direkt eller indirekt kopplade till kommunernas kärnverksamhet inom en rad områden, exempelvis miljö och klimat, omsorg, utbildning och fysisk planering. Delaktighet på kommunal och regional nivå är alltså central för att förverkliga målen i agendan⁸. Målen genomsyrar också mycket av det hållbarhetsarbete som redan sker på kommunal och regional nivå⁹, och inom näringslivet, i såväl Sverige som internationellt. Göteborgs Stad är Sveriges näst största kommun och har därmed en viktig roll för att Sverige ska uppnå de internationellt uppsatta målen. Om Göteborgs Stad avvecklar sitt arbete med Agenda 2030 riskerar det att försvåra möjligheten för Sverige att nå målen i agendan.

Motionärerna beskriver att det finns en risk att stadens arbete med Agenda 2030 leder till merarbete för tjänstepersoner och chefer. Miljöförvaltningen bedömer att det snarare

⁸ Se exempelvis ”Regeringens skrivelse 2024/25:66 – Sveriges genomförande av Agenda 2030” för ett längre resonemang om vikten av ett engagemang på kommunal och regional nivå: [Sveriges genomförande av Agenda 2030](#)

⁹ Enligt en granskning av ”Nordic Associations of Local and Regional Governments” är åtminstone 105 av 169 delmål beroende av aktivt deltagande från kommunala och regionala myndigheter. Se: [The Nordic View on Sustainability - Learnings from the Local Level - Nordregio](#)

leder till tydliga mervärden. När staden arbetar strategiskt och integrerat med de tre hållbarhetsdimensionerna ökar vi förståelsen för hur de olika aspekterna av hållbarhet, och hur insatser inom kommunens olika kärnverksamheter, hänger ihop och påverkar varandra. Det minskar risken för att beslut och målsättningar inom ett område sker på bekostnad av ett annat. Samtidigt synliggörs synergier mellan olika hållbarhetsdimensioner, beslut och målsättningar. Miljöförvaltningen bedömer därför att Agenda 2030 leder till ett mer effektivt arbete inom staden, bättre förutsättningar för välgrundat beslutsfattande, och lägre samhällsekonomiska kostnader på sikt.

Samtidigt bedömer förvaltningen att det är motiverat att regelbundet se över hur stadens arbete med Agenda 2030 organiseras, genomförs och stöttas, i syfte att säkerställa effektivitet, kvalitet och nytta. Ett exempel på ett sådant initiativ är det pågående arbetet med att identifiera synergier mellan stadens arbete med beredskap, klimatanpassning samt miljö- och klimat, som samordnas av stadsledningskontoret.

Ett sätt att illustrera hur de olika hållbarhetsdimensionerna hänger ihop, och vikten av att ha ett helhetsperspektiv i kommunens arbete, är genom Göteborgs Stads mål om att nå ett klimatavtryck nära noll. Målet hänger ihop med flera av stadens grunduppdrag och mål, samt flera mål i Agenda 2030. Ett minskat klimatavtryck leder till bättre luftkvalitet och ljudmiljö för göteborgarna, särskilt om andelen fossildrivna bilar minskar i staden. Omställningen inom energiområdet behöver genomföras på ett sätt som säkerställer både hållbar och tillförlitlig energiförsörjning. Genom att verka för en hållbar industri, en stabil infrastruktur och stark innovationskraft kan vi säkerställa att arbetstillfällen värnas när vi ställer om mot ett fossilfritt samhälle, samtidigt som staden står bättre rustad mot klimatförändringar i framtiden. Agenda 2030-ramverket samlar dessa frågor under ett paraply.

Miljöförvaltningen bedömer att ett aktivt hållbarhetsarbete, där Agenda 2030 utgör en viktig del, även indirekt skapar andra typer av fördelar, exempelvis ökade möjligheter för extern finansiering, kunskapsutbyten och andra ekonomiska nyttor. Göteborgs Stads hållbarhetsarbete har bland annat resulterat i att staden fått EU:s *Mission Label*¹⁰ och får delta i initiativ som *Viable Cities*¹¹. Genom EU:s *Mission Label* får Göteborgs Stad tillgång till finansieringsmöjligheter på EU-nivå, och utmärkelsen kan ses som ett kvitto på EU:s förtroende för stadens klimatarbete. EU:s program, stöd och gröna lån bygger i allt högre grad på att städer kan visa hur insatser bidrar till bredare samhällsnytta och hur risker hanteras på ett systematiskt sätt. Utan Agenda 2030-ramverket riskerar detta arbete försvåras, vilket i praktiken kan innebära att Göteborgs Stad tappar konkurrenskraft i ansökningar och går miste om finansieringsmöjligheter.

I internationella sammanhang är det av stor betydelse att kunna visa stadens aktiva arbete och konkreta bidrag till de globala målen i Agenda 2030¹². Detta arbete har varit avgörande för att stärka Göteborgs varumärke i näringslivssammanhang och för att på ett trovärdigt sätt kommunicera staden som en hållbar destination. Det har exempelvis stor betydelse i konkurrensen om att attrahera stora internationella forskningskongresser. Agenda 2030 utgör också en viktig komponent i olika jämförelser som bidrar till att

¹⁰ [Göteborg är en av 100 klimatneutrala och smarta städer](#)

¹¹ [Klimatneutrala Göteborg 2030 | Viable Cities](#)

¹² Resonemanget i det här stycket är avstämt med tjänstepersoner på Göteborg & Co.

stärka stadens attraktionskraft. Inte minst bekräftas detta av att Göteborg i slutet av förra året utsågs till en FN-hubb för hållbara livsstilar.

Sammanfattningsvis bedömer miljöförvaltningen att Agenda 2030 innebär bättre styrning. Det är ett verktyg för att stärka kommunens förmåga att hantera komplexa samhällsutmaningar och för att säkerställa att miljö- och klimatmålen nås utan att skapa negativa sociala eller ekonomiska konsekvenser.

Marcus Jahnke
Avdelningschef

Maria Jacobsson
Förvaltningsdirektör